

GÖYƏRCİN

ISSN-0207-4710
2012-ci il

10

Hekayə

Şeir

Nağıl

YOL YOLDAŞIM

QASIM QASIMZADƏ

Rəssam
Fidan

Darıxırdım, yol yoldaşım
Köməyimə çatdı mənim.
Dərin ağılı, kamalıyla
Ürəyimə yatdı mənim.

İndi onsuz darıxıram,
Həsret sıxır ürəyimi.
Könlüm onu arzulayır
Əlli ilin dostu kimi.

Onun duzlu söz-söhbəti
Körpü saldı uzun yola.
Öz-özümə dedim ki, kaş
Beləcə bir dostum ola!

Şəhər böyük, insanlar çox,
Hara atdı onu külək?
Küçələri dolaşıram
Əzizini itirən tək.

Axtarıram, ələk-vələk
Eləyirəm izdihamı.
Elə bil ki, tək mən deyil,
Gəzir onu, gəzir hamı...

MÜƏLLİM

Məktəbi müəllimsiz təsəvvür etmək mümkün deyil. Bu şərəfli peşə sahibləri bizə yazmağı, oxumağı öyrədirlər. Bilik xəzinəsinin qapılarını üzümüze açan da müəllimlərdir. Müəllim olmasa uşaqlara kim elm, bilik öyrədə bilər?

Yer üzündə elə bir sənət sahibi yoxdur ki, ona müəllim dərslər deməmiş olsun. Müəllim adı çox şərəflidir. Görkəmli insanlar, alimlər, həkimlər, mühəndislər həmişə öz müəllimlərini minnətdarlıq duyğusu ilə xatırlamışlar. Müəllimi sevmək, ona hörmət etmək hamının borcudur.

Müəllimi bağbanla müqayisə etmək olar. Bağban körpə şitilləri becərərək onları böyütdüyü kimi, müəllim də uşaqların tərbiyəsi ilə məşğul olur. O xalq xoşbəxtdir ki, onun gözəl müəllimləri var.

MÜƏLLİM

Hamımızın qəlbində
Yuva qurdu müəllim.
Nadanlardan qorudu
Ana yurdu müəllim.
Vətənin keşiyində
Sayıq durdu müəllim.
Yolumuzun üstündə
Yanan nurdu müəllim...

MÜƏLLİM QƏLƏMİ

Müəllimin qələmi
İş görməyə tələsər.
Minaaxtaran kimi
Sətirlər üstə gəzər.

Yaxşı cümlə görəndə
Qanad çalan quş olur.
Hər səhv tapanda sanki
Bir minaya tuş olur.

Tez kağıza qırmızı
İşarələr düzülür.
Yaralanmış qələmdən
Elə bil qan süzülür...

R.Yusifov

RAFIQ YUSİFOĞLU

UCALIQ VƏ DƏRİNLİK

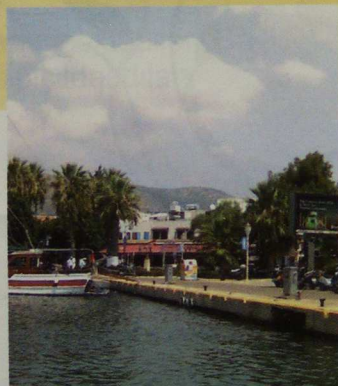
Aşağıya baxıram
Zirvələrə dırmanıb.
Dağ dənizə söykəlib,
Dəniz dağa sırmanıb.

Aşağıya baxıram
Zirvələrə dırmanıb.
Dağ dənizə söykəlib,
Dəniz dağa sırmanıb.

İnsan cuşa gələndə
Sürətlə vurur nəbzi.
Dağ – ucalıq simvolu,
Dəniz – dərinlik rəmzi.

İnsan cuşa gələndə
Sürətlə vurur nəbzi.
Dağ – ucalıq simvolu,
Dəniz – dərinlik rəmzi.

Tanrı nələr yaradıb,
Hər tərəf tamaşadı.
Ucalıqla dərinlik
Bodrumda baş-başadı...

TÜRKİYƏ NƏĞMƏLƏRİ

Gözəlliğin divanəsi
Gözəlliyə olmaz ögey.
Mənə yaman doğma gəlir
Bu mənzərə, bu yer, bu göy.
Ürəyimi ovsunlayıb
Qədim Bodrum, ulu Egey...

Uca dağlar ağuşunda
Cilvələnir nazlı-nazlı.
Suyu göz yaşı tək duru,
Suyu göz yaşı tək duzlu...

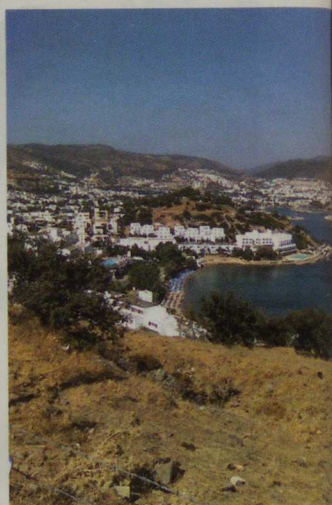
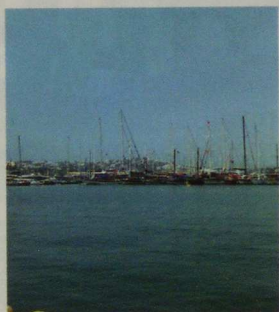
Görüşünə cavan gəlib,
Görüşünə uşaq gəlib.
Qocaların gözlərinə
Elə bil ki, işıq gəlib...

O, dənizdi, ancaq bir az
Göygölümə bənzəri var.
Şair niyə həsəd çəksin,
Onun da öz Xəzəri var...

Bodrum da bir Bodrumdu,
Bura könlümə yatır.
Xəzərdən günəş çıxır,
Egeyde günəş batır...

Türk oğluna zaval yox
Nə torpaqda, nə göyde.
Nə yaxşı ki, bizimdir
Xəzər kimi Egey də...

Bu Egey dənizində
Gör nə qədər ada var!
Sanki dənizdə yatan
Dəvələrdir adalar...

BODRUMDA KÜLƏK ƏSİR

Sanki bu gözəlliyə
Olubdur külək əsir.
Ağaclar yelpik olub,
Bodrumda külək əsir...

Uca dağlar Egeyin
Köksündə bir dağ olub.
Sularının hərəsi
Bir sahile dağılıb...

Egeyin sahilində
Hər yan dağdı, yamacdı.
Dənizdəki adalar
Elə bil addamacdı.

Bu dağa addım çatmaz,
O dağa addım çatmaz.
Düşüb suda qərq olar –
Ağıllı addım atmaz...

Baxışlar qüdrətlidir,
Ürəkləri odlayır.
Dənizin bu tayından
O tayına adlayır...

EGEY SAHİLLƏRİNDƏ

Dəniz, upuca dağlar,
Çox gözəldi yerimiz.
Günəşləndik o ki var,
Tunca döndü dərimiz.

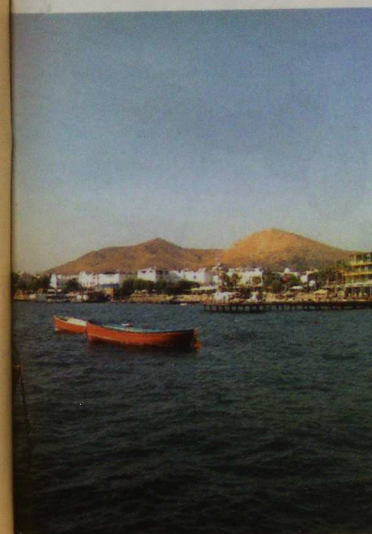
Biz çimirik Egeyde
Səhərdən axşamacan.
Özüm də mat qalmışam,
Yetişdi axşam haçan?!

Bu su necə duzludu,
Bu su necə təmizdi!
Günəş həmin günəşdi,
Dəniz ayrı dənizdi...

EGEYDİ BU, EGEYDİ...

Egeydi bu, Egeydi,
Elə bilmə ögeydi.
Egeydi bu, Egeydi,
Suyunun rəngi göydü.
Külək əsdi, əyninə
Ağ qırçın don geydi.
Egeydi bu, Egeydi,
Dağların arasına
Düşən bir parça göydü...

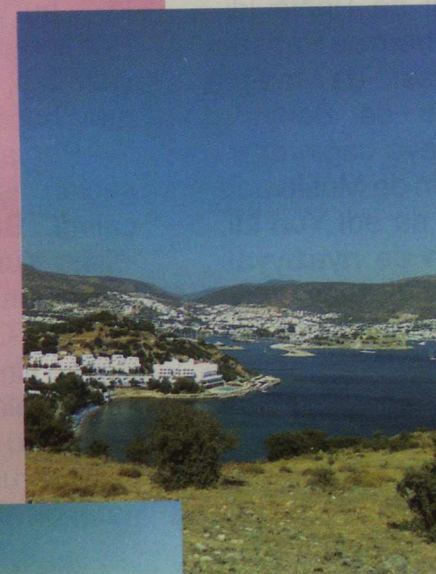
XƏZƏR – EGEY

Min şükür yaradana,
Gah yerdəyəm, gah göyde.
Tezdən Xəzərdə çımdım,
Axşam isə Egeyde.

Bir əlim bu dənizdə,
Bir əlim o dənizdə.
Doğmadı bu dəniz də,
Doğmadı o dəniz də.

Mən Xəzərdən Egeyə
Bol-bol salam apardım.
Dəniz rıqqətə gəldi,
Cilvələndi, qabardı.

Öpdü yanaqlarımdan,
Aldı məni qoynuna.
Məhəbbətlə dolandı
Dalğa qollar boynuma...

DAĞLAR, DƏNİZLƏR

Türkiyəni gəzirəm,
Ürəyim, gözüm gülür.
Qəlbimdən sevgi daşır,
Dilimdə sözüm gülür...

Oy nə qədər dəniz var,
Oy nə qədər ada var!
Durub heyrətlə baxır
Gələn qərrib adamlar.

Bu qədər dağ olmasa,
Sular kükrəyər, daşar.
Burda bütün dənizlər
Bir-birinə qarışar...

Gəzəndə İstanbulu
Bir an nəfəs dərmərəm.
Bir yanda Qara dəniz,
Bir yanında Mərmərə...

O Aralıq dənizi,
Bu yaraşılıq Egey.
Burdakı gözəlliyə
Heyran olubdu yer, göy...

Bu qədər dənizin də
Bu qədər dağı olar.
Bu elə kəc baxanlar
Doğma yox, yağı olar.

Onsuz da lüzum yoxdu
Kükrəməyə, daşmağa.
Dənizin gücü çatmaz
Bu dağları aşmağa...

CONNİ RODARİ

BİR VƏ YEDDİ

Mən bir uşaq tanıyırdım: o, eyni zamanda yeddi uşağa bərabər idi. O, Rimdə yaşayırdı, adı da Paola idi, atası da konduktor işləyirdi. O həm də Parisdə yaşayırdı. Adı Jan idi, atası da maşın zavodunda işləyirdi. O həm də Berlində yaşayırdı, burada onu Kurt deyə çağırırdılar. Atası violonçel çalan idi. O həm də Moskvada yaşayırdı, Qaqarin kimi onun da adı Yuri idi. Atası bənnalıq edirdi və həm də riyaziyyatı öyrənirdi. O həm də Nyu-Yorkda yaşayırdı, onu Cimmi çağırırdılar, atası benzin dükanının sahibi idi.

Mən neçə nəfər haqqında danışdım? Beş nəfər haqqında. İkisi çatışmır, eləmi?

Onlardan biri Çjou adlanırdı. Şanxayda yaşayırdı. Atası balıqçı idi. Axırncı uşağın isə adı Pablo idi, Buenos-Ayresdə yaşayırdı,

atası da rəngsaz idi.

Paola, Jan, Kurt, Yuri, Cimmi, Çjou və Pablo – bu yeddi uşaq bir-birinə çox oxşayırdı. Hamısının səkkiz yaşı vardı. Onlar oxumağı, yazmağı, sükandan tutmadan velosiped sürməyi bacarırdılar.

Paolanın saçları qara idi. Jannın sarışın saçları ışıldayırdı. Kurtunku şabalıd rəngə çalırı. Buna baxmayaraq onlar eyni uşaq idilər. Yurinin dərisi ağ, Çjoununkü sarı idi. Amma onlar da eyni uşaq idilər. Pablo kinoya gedirdi. O, ispan dilində, Cimmi isə ingilis dilində filmə baxırdı. Amma onlar da eyni uşaq idilər. Onların hamısı eyni dildə gülürdülər.

İndi bu yeddi uşaq böyümüşdü və bir-birinə qarşı vuruşmaq istəmirdilər. Çünki onlar yeddi nəfər olsalar da, yenə eyni insandılar.

“Göyərçin” 1964, № 3

ƏZİZ MUSA

MƏNİM DİLİM

Azərbaycan dilimiz,
Həm şirindi, həm əziz.
Anamızın dilidi,
Onu çox sevirik biz.

Azərbaycan deyəndə,
Biz qalxırıq ayağa.
Himnimiz səslənəndə
Qəlbimiz dönür dağa.

Azərbaycan adlanır,
Vətənimiz, elimiz.
Şərəflidir, uludur,
Bizim doğma dilimiz.

MÜƏLLİM

Anam, Vətənim kimi,
Mən səni çox sevirəm.
Ey əziz müəllimim,
Sənə sağ ol deyirəm.

Sən bir parlaq günəşsən,
Yoluma nur saçırsan.
Tutub əllərimizdən,
Zirvəyə yol açırsan.

Minnətdaram mən sənə,
Sənə borcluyam hər an.
Çəkdiyin əziyyəti
Unutmaram heç zaman.

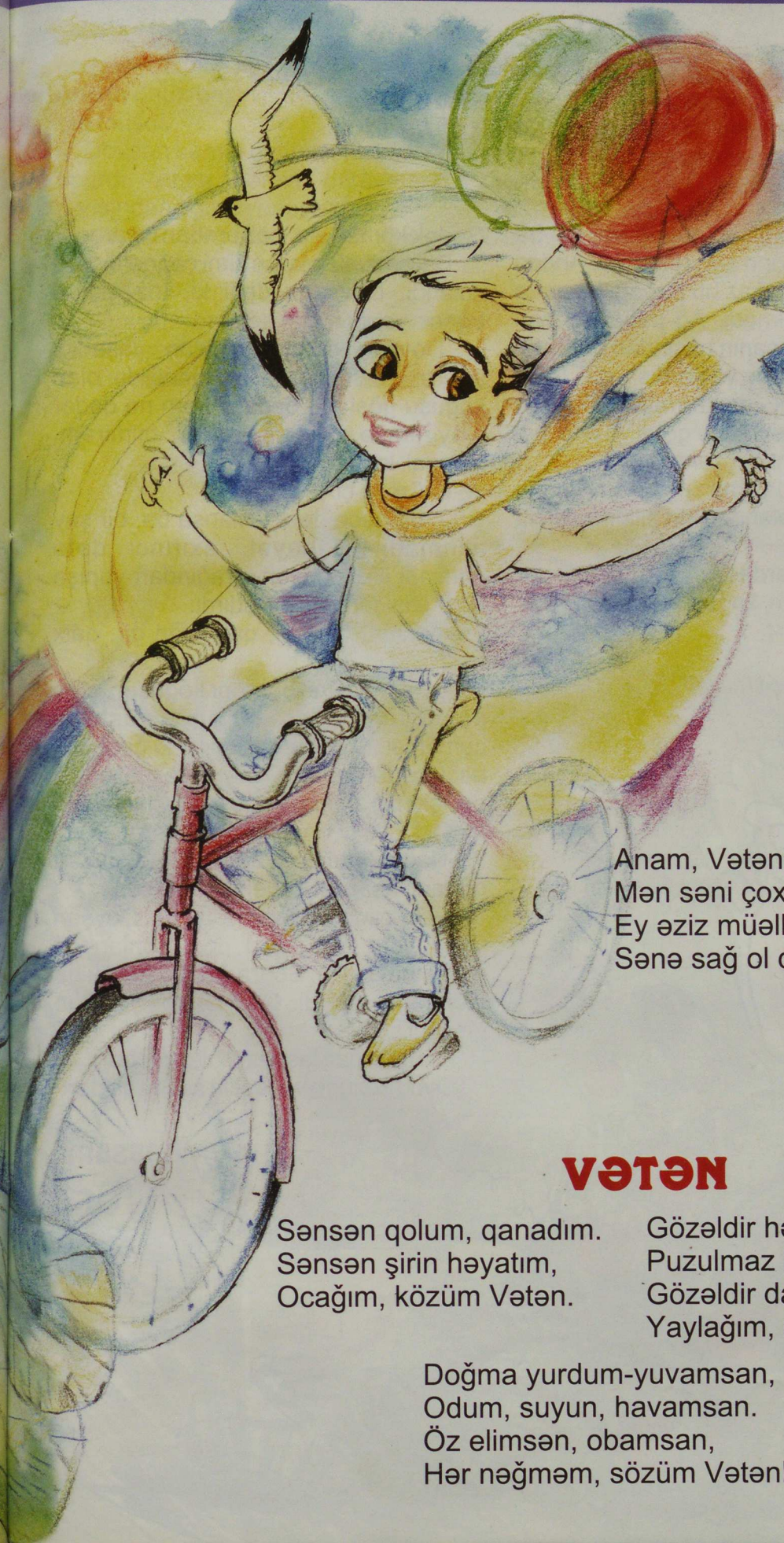
VƏTƏN

Sənsən qolum, qanadım.
Sənsən şirin həyatım,
Ocağım, közüm Vətən.

Gözəldir hər qarışın
Puzulmaz bir naxışın.
Gözəldir dağın, daşın,
Yaylağım, düzüm Vətən.

Doğma yurdum-yuvamsan,
Odum, suyun, havamsan.
Öz elimsən, obamsan,
Hər nəğməm, sözüm Vətən!

Rəssam
İlqar

DOVŞAN VƏ ÇAQQAL

Mankan (Afrika) nağılı

Dovşanın bir ağ papağı var idi. Bu papağı ona atası tikmişdi. Ancaq dovşancıqaz bu papağı başında çox gəzdirə bilmədi. Ağ papağı görəndə çaqqal onu dovşanın başından götürdü. Dovşan nə qədər yalvardısa da, tülkü onun papağını qaytarmadı. Dovşan ağlaya-ağlaya evlərinə getdi və and içdi ki, çaqqaldan intiqam alacaq.

Bir dəfə dovşan meşədə həmin çaqqala rast gələndə şirin dilini işə salıb dedi:

-Çaqqal qardaş, mən meşədə bir ağac yeri bilirəm, koğuşu balla doludur.

Gedək kömək elə, balı oradan çıxaraq.

Bal sözünü eşidən kimi çaqqalın ağzı sulandı. Dovşana dedi ki, tez elə, o ağacın yerini mənə göstər.

Dovşan çaqqalı arıların yaşadığı ağacın yanına gətirdi. Hündürdə olan koğuşu göstərərək dedi ki, mən nə qədər eləyirəmsə, koğuşa çıxma bilmirəm. Çaqqal lovğa-lovğa dedi:

-İndi mən çıxaram.

O, bir neçə dəfə tullansa da, bir şey alınmadı. Nəhayət, axırncı dəfə pəncəsi ilə koğuşun qırağından yapışa bildi. Dovşan onu qızıqırdı:

-Çaqqal qardaş, qalx içəri gir, qalx içəri gir.

Çaqqal özünü birtəhər koğuşun içinə salmışdı ki, arılar onun üstünə cumdular. O qədər sancılar ki, çaqqalın başı, bədənı şişdi. O, nə qədər çalışdısa da, şişmiş başını koğuşdan çıxara bilmədi. Dovşan ona məsləhət verdi:

-Çaqqal qardaş, balla dolu şanları qoparıb aşağı at ki, yerin gen olsun.

Söz çaqqalın ağına batdı. Dovşan onun yerə atdığı bal dolu şanları öz yuvasına daşdı. Sonra özü ilə böyük bir təbil tapıb gətirdi. Onu bərkdən döyüb qışqırdı:

-Çaqqal qardaş, qaç, ovçular gəlir.

Ovçu sözünü və təbilin səsini eşidən

Rəssam
Afər

çaqqal özünü koğuşdan bayıra atıb qaçdı. Ancaq onun başının dərisi sıyrılıb ağacın dibinə düşmüşdü.

Dovşan həmin dərinı götürüb atasının yanına apardı. Atası həmin qara çaqqal başının dərisindən oğluna papaq tikdi.

Aradan bir müddət keçdi. Çaqqal dovşanla rastlaşanda onun başındakı qara papağı görüb soruşdu:

-Dovşan, bu papağı hardan almısan?

Dovşan dedi:

-Bu papaq sənın başının dərisindən tikilib.

Çaqqal dedi:

-Madam ki, bu papaq mənım başımın dərisindəndir, onu mənə ver.

Dovşan papağı vermək istəməyəndə çaqqal onu tutub almaq istədi.

Dovşan qaçdı, çaqqal da onun dalınca. Elə o vaxtdan çaqqallar harda dovşan görürlərsə, onu tutmağa çalışırlar

Tərcümə edib işləyəni: R.Y.Əliyev